

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. május 21.

LENGYEL NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

I. Olvasott szöveg értése

Ha többféle válasz is elfogadható, a javítási kulcs tartalmazza a szövegből adódó lehetséges válaszokat, illetve azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a jó válasznak tartalmaznia kell.

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontok alapján értékeljük, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor vesszük figyelembe, ha azok a válasz érthetőségét akadályozzák.

Ha több választ írt be a vizsgázó, a válasz akkor sem fogadható el, ha tartalmazza a helyes megoldást.

Javításkor minden feladat végén (a lap alján) a feladatban szereplő összes kérdéshez tartozó egy-egy szürke négyzetbe, kérjük, írja be a következő kódokat:

- 1 = jó válasz
- 0 = nem fogadható el a válasz
- Ha nincs válasz, a négyzetet hagyja üresen!

Például:

1.	2.	3.	4.
1	0	1	

A példában az első és a harmadik kérdésre helyes a válasz, a másodikra nem fogadható el a válasz, a negyedik kérdésre pedig nem válaszolt a vizsgázó.

Minden feladat végén (a lap alján a kérdéseket jelölő szürke négyzetben) két külön rubrika található. Az egyikbe előre beírtuk az elérhető maximális pontszámot, a másikba, kérjük, írja be a feladatban a vizsgázó által elért összpontszámot.

Például:

Max.	Elért
4	3

A feladatlap végén található összesítő táblázatba, kérjük, írja be a részeredményeket (az egyes feladatok eredményeit) és az elért összpontszámot.

Általános útmutatóAz elérhető maximális pontszám: **30**.**Részletes útmutató****I. feladat**

0.	F
1.	P
2.	F
3.	F
4.	P
5.	F

II. feladat

0.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
L	C	N	J	A	M	H	K	B	G	D	I	F	E

III. feladat

0.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	zbędna
H	F	D	B	C	E	G	A

IV. feladat

0.	25.	26.	27.	28.	29.	30.
A	D	B	C	D	A	D

II. Nyelvhelyesség

A javítási útmutató tartalmazza az összes elfogadható választ.

Ha a válasz helyesírási hibát tartalmaz, nem fogadható el. Ha több választ írt be a vizsgázó, a válasz akkor sem fogadható el, ha tartalmazza a helyes megoldást.

A vizsgarészben szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása a nyelvhelyesség javítási útmutatóban található táblázat alapján történik.

Javításkor minden feladat végén (a lap alján) a feladatban szereplő összes kérdéshez tartozó egy-egy szürke négyzetbe, kérjük, írja be a következő kódokat:

- 1 = jó válasz
- 0 = nem fogadható el a válasz
- Ha nincs válasz, a négyzetet hagyja üresen!

Például:

1.	2.	3.	4.
1	0	1	

A példában az első és a harmadik kérdésre helyes a válasz, a másodikra nem fogadható el a válasz, a negyedik kérdésre pedig nem válaszolt a vizsgázó.

Minden feladat végén (a lap alján a kérdéseket jelölő szürke négyzetben) két külön rubrika található. Az egyikbe előre beírtuk az elérhető maximális pontszámot, a másikba, kérjük, írja be a feladatban a vizsgázó által elért összpontszámot.

Például:

Max.	Elért
4	3

A feladatlap végén található összesítő táblázatba, kérjük, írja be a részeredményeket (az egyes feladatok eredményeit), az elért összpontszámot, illetve a mellékelt táblázat segítségével megállapított vizsgapontokat.

Általános útmutató

1. Az elérhető maximális vizsgapontszám: **30** pont.
2. Az elérhető maximális feladatpontszám: 36 pont.

Részletes útmutató**A feladatpontok átszámítása vizsgapontokra:**

Feladatpont	Vizsgapont
36-35	30
34-32	29
31-30	28
29-27	27
26	26
25	25
24	24
23	23
22	22
21	21
20	20
19	19
18	18
17	17
16	16

Feladatpont	Vizsgapont
15	15
14	14
13	13
12	12
11	11
10	10
9	9
8	8
7	7
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1
0	0

I. feladat

0.	odszedł
1.	kupiła
2.	Trafiła
3.	Zyskałam
4.	wierzą
5.	spotkają
6.	zamykajmy się

II. feladat

0.	tańce
7.	ćwiczeniach
8.	mięśnie
9.	kości
10.	ruchów
11.	choroby
12.	kilogramy
13.	godzinach
14.	problemach
15.	dyskoteki
16.	wieczorami

III. feladat

0.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.
z	nad	do	z	Od	na	w	przy

IV. feladat

0.	podniebnym żywiołem
24.	wyjatkowych kandydatów
25.	ruchu lotniczego
26.	rozmowę kwalifikacyjną
27.	przebojowej natury
28.	męskim zespole
29.	podniebnym chaosem
30.	starszymi kolegami

V. feladat

0.	śpiewa
31.	milczy
32.	opiekuję
33.	karmię
34.	ćwierka
35.	dostają
36.	uczą się

III. Hallott szöveg értése

Ha többféle válasz is elfogadható, a javítási útmutató tartalmazza a szövegből adódó lehetséges válaszokat, illetve azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a jó válasznak tartalmaznia kell.

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontok alapján értékeljük, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor vesszük figyelembe, ha azok a válasz érthetőségét akadályozzák.

Ha több választ írt be a vizsgázó, a válasz akkor sem fogadható el, ha tartalmazza a helyes megoldást.

A vizsgarészben szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása a nyelvhelyesség javítási útmutatóban található táblázat alapján történik.

Javításkor minden feladat végén (a lap alján) a feladatban szereplő összes kérdéshez tartozó egy-egy szürke négyzetbe, kérjük, írja be a következő kódokat:

- 1 = jó válasz
- 0 = nem fogadható el a válasz
- Ha nincs válasz, a négyzetet hagyja üresen!

Például:

1.	2.	3.	4.
1	0	1	

A példában az első és a harmadik kérdésre helyes a válasz, a másodikra nem fogadható el a válasz, a negyedik kérdésre pedig nem válaszolt a vizsgázó.

Minden feladat végén (a lap alján a kérdéseket jelölő szürke négyzetben) két külön rubrika található. Az egyikbe előre beírtuk az elérhető maximális pontszámot, a másikba, kérjük, írja be a feladatban a vizsgázó által elért összpontszámot.

Például:

Max.	Elért
4	3

A feladatlap végén található összesítő táblázatba, kérjük, írja be a részeredményeket (az egyes feladatok eredményeit), az elért összpontszámot, illetve a mellékelt táblázat segítségével megállapított vizsgapontokat.

A feladatok megoldása és a hanghordozón elhangzó szövegek:**Általános útmutató**

1. Az elérhető maximális vizsgapontszám: **30** pont.
2. Az elérhető maximális feladatpontoszám: 28 pont.

Részletes útmutató**A feladatpontok átszámítása vizsgapontokra:**

Feladatpont	Vizsgapont
28-27	30
26	29
25	28
24	26
23	24
22	22
21	21
20	20
19	19
18	18
17	17
16	16
15	15
14	14

Feladatpont	Vizsgapont
13	13
12	12
11	11
10	10
9	9
8	8
7	7
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1
0	0

I. feladat

Bolesław Prus, właściwie Aleksander Głowacki urodził się w 1847 roku w Hrubieszowie na Lubelszczyźnie w niezamożnej rodzinie szlacheckiej. Gdy zmarli rodzice, opiekę nad Aleksandrem sprawowała babka, a po jej śmierci - ciotka. Chłopiec przeniósł się zatem z Hrubieszowa do Puław, z Puław do Lublina i Siedlec. Ostatecznie jednak w 1862 roku zamieszkał razem ze swoim starszym bratem Leonem w Kielcach. Uczęszczał do tamtejszego gimnazjum, ale przerwał naukę, by wziąć udział w Powstaniu Styczniowym. Szkołę średnią ukończył dopiero w 1866 roku i wówczas rozpoczął studia na wydziale matematyczno-fizycznym Szkoły Głównej w Warszawie, a dwa lata później w Instytucie Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Puławach. Prawdopodobnie z powodów materialnych przerwał naukę i powrócił do stolicy. Utrzymywał się przede wszystkim z prac dorywczych: był guwernerem, urzędnikiem, robotnikiem w zakładach metalowych i... literatem.

Debiutował w 1864 roku jako korespondent w „Kurierze Niedzielnym”. Wczesne teksty podpisywał pseudonimem Bolesław Prus, utworzonym od nazwy rodowego herbu. Sławę wybitnego felietonisty przyniosły Prusowi „Kroniki tygodniowe” publikowane w „Kurierze Warszawskim”. Są one cennym dokumentem życia obyczajowego i umysłowego Warszawy przełomu wieku. To z Warszawą pisarz związał całe swoje życie. Z powodu lęku przestrzeni niezbyt wiele podróżował. Odbył tylko jedną wycieczkę w Tatry, krótką podróż do Wiednia, a w 1895 roku zwiedził kilka miast w Niemczech, Szwajcarii i we Francji. Swoje wrażenia opisał w reportażach „Kartki z podróży” publikowanych cyklicznie w „Kurierze Codziennym”.

Próbował także swych sił w krytyce literackiej: między innymi ogłosił rozprawę o „Ogniem i mieczem” Henryka Sienkiewicza, w której zarzucał autorowi rozmijanie się z prawdą historyczną.

Poza tym wiódł spokojne życie u boku żony, Oktawii Trembińskiej. Chętnie angażował się w akcje społeczne, organizował między innymi Kasę Przeworności i Pomocy dla Literatów i Dziennikarzy, patronował tzw. wtorkom Bolesława Prusa, które polegały na fundowaniu kąpieli w publicznej łaźni ubogim studentom warszawskich szkół.

Chociaż jako pisarz nie dorównał za życia popularnością Sienkiewiczowi i Orzeszkowej, w historii literatury zapisał się jako autor wspaniałych nowel i opowiadań oraz wielu powieści, takich jak Placówka, Faraon, Emancypantki, ale przede wszystkim Lalka. Zmarł w Warszawie w 1912 roku. Został pochowany na Powązkach.

I. feladat

0.	Naprawdę Bolesław Prus nazywał się Aleksander Głowacki.	(+)
1.	Prus urodził się w 1947 roku w Hrubieszowie na Śląsku.	(-)
2.	Prus wziął udział w Powstaniu Styczniowym.	(+)
3.	Prus studiował w Szkole Głównej w Warszawie oraz w Instytucie Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Puławach.	(+)
4.	Prus utrzymywał się z różnych prac: był guwernerem, urzędnikiem, robotnikiem w zakładach metalowych i... literatem.	(+)
5.	Prus debiutował w 1864 roku jako korespondent w „Kurierze Niedzielnym”.	(+)
6.	Sławę wybitnego felietonisty przyniosły Prusowi „Kroniki roczne”.	(-)
7.	Bolesław Prus miał lęk przestrzeni.	(+)
8.	Prus często podróżował. Odbywał jedną wycieczkę w tygodniu.	(-)
9.	Żoną Prusa była Oktawia Namysłowska.	(-)
10.	Prus zmarł w Krakowie w 1956 roku.	(-)

II. feladat

- *Czym jest kicz?*

- Nie mogę powiedzieć, bym miał własną **definicję (0)** tego zjawiska. Rzecz jest tak rozległa i występuje w tak rozmaitych obszarach rzeczywistości, że ze słowem „kicz” najsilniej kojarzy mi się określenie „łatwość”. Kicz to _____ **(11)** tandety, która jest niezwykle łatwa i w ocenie, i w odbiorze.

- *W odbiorze czy w produkcji?*

- Kicz jest cechą rzeczywistości. Nie musi być przedmiotem wyprodukowanym. Dlatego niekoniecznie mieści się w obszarze _____ **(12)**. Istnieje masa kiczowatych zachowań i kiczowatych postaci. [...] Kicz jest związany z „dziś”. Bo to, co jest historyczne, przestaje być kiczem.

- *Mówisz, że kicz jest zjawiskiem _____ **(13)**. Ale czy nie jest to właśnie kwestia indywidualnego odbioru?*

- Nie ma kiczu jednostkowego czy grupowego. Kicz jest zjawiskiem z natury zjawiskiem masowym. Stąd produkuje masowe wzorce, masowe postawy itd. W kicz jest wpisana powszechność jego istnienia.

- *Czy dzieło słabe jest tym samym co dzieło kiczowate?*

- Nie. Nie, nie! Słaba _____ **(14)** to jedno, a kicz drugie. Słaba sztuka jest błędem w sztuce. Kicz natomiast z natury nie chce być dobrą sztuką. I o tym wie. Jak ktoś obrabia słynnego jelenia na rykowisku, to w ogóle nie marzy, żeby narysować obraz dobry albo żeby dać realistyczny obraz jeleni pijących wodę. Kicz jest czymś, co chce schlebiać jak najszerszym rzeszom ludzi, którzy mają łatwe wyobrażenie o sztuce. Wyobrażenie to jest zwykle wzięte z dzieciństwa i opiera się na mechanizmie bajki.

_____ **(15)** przykładem kiczu w dzisiejszej kulturze masowej są seriale latynoskie. Zwróćcie uwagę, że u tych Latynosów wszyscy, zwłaszcza panienki, są na dodatek piękni. [...] seriale są produkowane dla takiego widza, który chce, żeby to, co widzi na ekranie, było krystalicznie czytelne. Nie prawdziwe, ale czytelne. Kicz nie chce _____ **(16)**. W kicz wpisana jest karykatura, bo karykatura jest łatwa.

- *Czy kicz musi być związany, umownie mówiąc, z ludem? Czy mogą mu ulec również, znowu mówiąc umownie, elity?*

Kim jest _____ **(17)** obcujący z kiczem? To osobnik, któremu się podoba najprostsza tandetna muzyka disco polo, który lubi kolorowe obrazki na ścianach, który czyta te Harlequiny, który idzie na łatwiznę. [...]

Zmieniły się czasy, zmienił się gust odbiorcy?

Wyobraźmy sobie, że obecnie zjawia się ktoś o _____ **(18)** Tołstoja i pisze powieść, taką jak Anna Karenina. Nie chcemy przeczytać tak zrobionej książki z - dajmy na to - dokładnym opisem sukni Anny Kareniny.

_____ **(19)** czegoś innego.

- *Kultura masowa stała się samodzielnym bytem. Funkcjonuje tylko dla siebie.*

- Tak wychodzi. Można by się wysilić na kiczowaty wniosek, że Big Brother wyznaczył koniec. Jak ten cały Fukuyama ogłosił koniec historii, my ogłosimy koniec _____ **(20)**. Tyle że może nie warto przesadzać? [...] Teraz w demokracji nikt nikogo do niczego nie zmusza. Tym bardziej każdy może powiedzieć: nie ma ludzkiej siły, która mnie zmusi do obcowania z Big Brotherem. [...] A jak człowiek będzie chciał wybrać coś dobrego, to wybierze.

Rozmowa z Jerzym Pilchem, pisarzem współczesnym

0.	definicję
11.	obszar
12.	estetyki
13.	powszechnym
14.	sztuka
15.	Klasycznym
16.	realizmu
17.	człowiek
18.	talencie
19.	Oczekujemy
20.	kultury

III. feladat

Zасыpiając, maluchy obawiają się wielu rzeczy, np. ciemności czy utraty kontaktu z rodzicami. Ale nawet najbardziej małe dzieci uczą się radzić sobie z tymi nieprzyjemnymi stanami. Wykorzystują do tego swoje ciało (włosy, ręce, język) oraz różne elementy otoczenia (kocyki, poduszki, misie). W ten sposób powstają wieczorne nawyki, dzięki którym brzdące same się usypiają. A ponieważ dzieci są ogromnymi indywidualistami, ich aktywność w łóżeczku może przyjmować różne formy.

Wydawanie monotonnych dźwięków uspokaja i sprzyja oderwaniu uwagi od otoczenia. Nie musi to być ciche mruczando! Chodzi bowiem o rytmiczną powtarzalność, która ułatwia odpłynięcie w krainę snu. Pozwól więc malcowi na nieskrępowaną ekspresję, jeśli nawet jest głośna.

Kiedy maluch taszczy pod kołdrę połowę zabawek, nie protestuj. Zazwyczaj traktuje je jak przyjaciół, których chce mieć przy sobie. Przytulanki dają mu poczucie bezpieczeństwa. Dlatego odbieranie ich na siłę może sprawić, że dziecko poczuje się zagrożone i tym bardziej nie zapadnie w sen. Z czasem, samo z siebie, zrezygnuje z niektórych „talizmanów” pomocnych przy zaśnięciu. Małe dzieci zwykle ssą palce. Najczęściej robią to przed karmieniem albo zaraz po nim - by przyspieszyć, czy przedłużyć przyjemność płynącą z jedzenia. I choć stopniowo rezygnują ze ssania rączki w ciągu dnia, to jednak nawyk dość długo utrzymuje się przed zaśnięciem. Brzdąc odkrywa bowiem, że trzymanie kciuka w ustach przypomina nie tylko przyjemność jedzenia, ale jest też namiastką bliskości z mamą.

Lęk przed ciemnością jest efektem rozwoju dziecięcej wyobraźni, która podsuwa wizje potworów czających po kątach. Warto wtedy pozostawić w pokoju dziecka zapaloną lampkę. Można też kupić specjalny podświetlany obrazek, budzący bajkowe skojarzenia. Z czasem powinno wystarczyć zostawianie uchylonych drzwi do oświetlonego przedpokoju. Później maluch zadowolony się trzymaniem latarki pod kołdrą, bo sama świadomość, że w każdej chwili może ją włączyć, jest kojąca.

Dziecko często domaga się od mamy, by położyła przy nim do zaśnięcia. Prosi o potrzymanie za rączkę, pogłaskanie po głowie. W ten sposób dąży do zaspokojenia potrzeby bliskości. Czulość, którą dostaje od rodzica, daje mu pewność, że jest kochany. Za tym idzie uspokojenie i sen. Choć to pragnienie miłości powinno być przez ciebie traktowane poważnie, bądź konsekwentna! Wyznacz konkretny limit czasu na czulości, bo inaczej maluszek będzie przeciągał wieczorne pożegnanie w nieskończoność. Staraj się też stopniowo skracać czas, jaki spędzasz na usypianiu dziecka.

0. Zасыpiając, małe dzieci boją się wielu rzeczy, np.:
- a) ciemności
 - b) zastrzyków
21. Dzieci są ogromnymi:
- a) łakomczuchami
 - b) indywidualistami
22. Wydając monotonne dźwięki dziecko:
- a) ćwiczy wymowę
 - b) uspokaja się
23. Gdy małe dziecko niesie pod kołdrę zabawki, rodzic nie może:
- a) protestować
 - b) tańczyć
24. Przytulanki i zabawki dają dziecku:
- a) poczucie bezpieczeństwa
 - b) wiedzę na temat ich rodziny
25. Jeśli dziecko boi się ciemności:
- a) pozostaw w pokoju dziecka zapaloną lampkę
 - b) opowiedz mu bajkę o potworach i duchach
26. Dziecko dążąc do zaspokojenia potrzeby bliskości domaga się od rodzica, by ten:
- a) obejrzał mecz piłki nożnej
 - b) poleżał z nim, pogłaskał go, przytulił
27. Dziecko chce wiedzieć, że:
- a) jest kochane
 - b) może iść na bal studniówkowy
28. Rodzic powinien stopniowo skracać czas:
- a) usypiania dziecka
 - b) gotowania posiłków

0.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.
A	B	B	A	A	A	B	A	A

IV. Íráskészség

I. feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága	4 pont
Érthetőség; nyelvi megformálás	5 pont
Íráskép	1 pont
Összesen	10 pont

Ha a dolgozat „*A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága*” szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok kifejtése

- **A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó megvalósította-e a kommunikációs szándékot, azaz megfelelően dolgozta-e ki a témát; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre. Nem kell pontot levonni azért, ha a szöveg hosszabb 150 szónál.

- **Érthetőség; nyelvi megformálás**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg érthető-e az olvasó számára, az esetlegesen előforduló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák a megértést nem akadályozzák-e.

- **Íráskép**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála

1. A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célt; megfelelően dolgozta ki a feladat minden részletét, és elérte a minimális szövegmennyiséget (120 szó).	A vizsgázó nagyrészt megvalósította a kommunikációs célt; egy-két részlettől eltekintve általában megfelelően dolgozta ki a feladatot, és legalább 120 szó hosszúságú szöveget hozott létre.	A vizsgázó részben megvalósította meg a kommunikációs célt; félreértette, illetve nem megfelelően dolgozta ki a feladat bizonyos részeit, a létrehozott szöveg 120 szónál rövidebb.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célt; félreértette, illetve nem megfelelően dolgozta ki a feladatot, a szöveg 60 szónál rövidebb.

2. Érthetőség; nyelvi megformálás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg, egy-két kisebb pontatlanság ellenére, az olvasó számára tökéletesen érthető és követhető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák ellenére az olvasó számára nagyjából érthető és követhető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák következtében nehezen érthető és követhető, illetve félreérthető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt nem érthető és nem követhető.

3. Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás.

II. feladat az A) és B) variáció közül választott feladat**Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról**

<i>Értékelési szempontok</i>	<i>Pontszám</i>
A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése	5 pont
Hangnem, az olvasóban keltett benyomás	2 pont
Szövegalkotás	4 pont
Szókincs, kifejezésmód	4 pont
Nyelvhelyesség, helyesírás	4 pont
Íráskép	1 pont
Összesen	20 pont

Ha a dolgozat „*A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése*” szempont alapján 0 pont, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok kifejtése

- **A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat. Nem kell levonni pontot, ha a szöveg hosszabb 250 szónál.

- **Hangnem, az olvasóban keltett benyomás**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme és stílusa megfelel-e a közlési szándéknak, valamint az írásmű szerzője és olvasója közötti viszonynak; az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

Szövegalkotás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok elrendezése és a szöveg gondolatmenete, megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés és befejezés; a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (előre- és visszatalálás eszközei, névmások, kötőszók stb.).

- **Szókincs, kifejezőmód**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; a szóhasználat a emelt szintnek megfelelő változatosságot mutat-e.

- **Nyelvhelyesség, helyesírás**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; az esetlegesen előforduló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák mennyiben akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget teljes egészében megértse.

- **Íráskép**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála

1. A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontokat megfelelően kidolgozta. A szöveg megadott hosszúságú (15% eltérés lehetséges).	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben, illetve egy irányító szempontot megfelelően, az összes többit csak részben.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem.

2. Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg a szövegfajtának és a szerző és az olvasó közötti kapcsolatnak megfelelő hangnemben íródott, az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt.	A szöveg hangneme következtetlenséget mutat, az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt.	A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt.

3. Szövegalkotás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő, elkülönül a bevezetés és a befejezés. A szöveg a gondolati tagolást követő bekezdésekből áll. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, - elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést (2 pont), - bekezdéseket alkalmaz (3 pont). A mondatok általában szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra, hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető.

4. Szókincs, kifejezőmód

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos, viszonylag bő szókincs jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a megértést.	A szöveget kevésbé változatos, helyenként egyszerű, de még a téma és a közlési szándék szempontjából elfogadható szókincs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néhány helyen jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs nagyon egyszerű, nem a témának és a közlési szándéknak megfelelő. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen megnehezíti a szöveg megértését.

5. Nyelvhelyesség, helyesírás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg kevés nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban nem befolyásolják a megértést.	A szöveg több nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, vagy csak néhány nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban nehezítik a megértést.	A szövegben sok olyan nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba van, amelyek a megértést jelentősen megnehezítik, valamint sok, a megértést nem befolyásoló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba is előfordul benne.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt több helyen nem érthető.

6. Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás.